

Uchwała nr V/37/2023
Składu Orzekającego Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu
z dnia 8 marca 2023 r.

w sprawie opinii o możliwości sfinansowania deficytu przedstawionego w uchwale Rady Miejskiej w Siechnicach nr LXIV/572/23 z dnia 30 stycznia 2023 r. – Uchwała budżetowa Gminy Siechnice na rok 2023

Na podstawie art. 19 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz.U. z 2022 r. poz. 1668) w związku z art. 246 ust. 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2022 r. poz. 1634, z późn. zm.), Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu, w osobach:

- 1) Ewa Pudło — przewodnicząca,
- 2) Joanna Radzija — członek,
- 3) Ewa Zarzecka — członek,

wydaje opinię pozytywną z zastrzeżeniami

o możliwości sfinansowania deficytu przedstawionego w uchwale Rady Miejskiej w Siechnicach nr LXIV/572/23 z dnia 30 stycznia 2023 r. – Uchwała budżetowa Gminy Siechnice na rok 2023.

Uzasadnienie

Zgodnie z art. 246 ust. 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2022 r. poz. 1634, z późn. zm.), zwanej dalej „u.f.p.”, regionalna izba obrachunkowa na podstawie uchwały budżetowej przedstawia opinię w sprawie możliwości sfinansowania deficytu przedstawionego przez jednostkę samorządu terytorialnego. W opinii regionalna izba obrachunkowa ocenia możliwość sfinansowania deficytu na podstawie wskazanych źródeł jego finansowania oraz ich wpływu na kształtowanie się długu jednostki samorządu terytorialnego.

Na podstawie danych zawartych w przedłożonej uchwale Rady Miejskiej w Siechnicach nr LXIV/572/23 z dnia 30 stycznia 2023 r. – Uchwała budżetowa Gminy Siechnice na rok 2023, Skład Orzekający ustalił, że zaplanowano:

1. Dochody budżetu ogółem w kwocie 178.420.372,46 zł, z tego: dochody bieżące w kwocie 151.467.481,14 zł i dochody majątkowe w kwocie 26.952.891,32 zł.
2. Wydatki budżetu ogółem w kwocie 246.035.656,04 zł, z tego: wydatki bieżące w kwocie 157.777.296,57 zł i wydatki majątkowe w kwocie 88.258.359,47 zł.
3. Deficyt budżetu w kwocie 67.615.283,58 zł, z tego: deficyt bieżący 6.309.815,43 zł, deficyt majątkowy 61.305.468,15 zł.
4. Przychody budżetu w kwocie 74.240.283,58 zł (kredyty i pożyczki, wolne środki, środki pieniężne na rachunku bieżącym budżetu, wynikające z rozliczenia dochodów i wydatków nimi finansowanych związanych ze szczególnymi zasadami wykonywania budżetu określonymi w odrębnych ustawach oraz wynikające z rozliczenia środków określonych w art. 5 ust. 1 pkt 2 u.f.p. i dotacji na realizację programu, projektu lub zadania finansowanego z udziałem tych środków).
5. Rozchody budżetu w kwocie 6.625.000,00 zł (spłata pożyczek i kredytów).

W § 2 ust. 1 uchwały budżetowej na rok 2023 jako źródło sfinansowania planowanego deficytu wskazano przychody z tytułu zaciąganych kredytów, wolnych środków jako nadwyżki środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu, wynikających z rozliczeń wyemitowanych papierów wartościowych, kredytów i pożyczek z lat ubiegłych, niewykorzystanych środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu, wynikających z rozliczenia dochodów i wydatków nimi finansowanych związanych ze szczególnymi zasadami wykonania budżetu określonymi w odrębnych ustawach oraz wynikających z rozliczenia środków określonych

w art. 5 ust. 1 pkt 2 u.f.p. i dotacji na realizację programu, projektu lub zadania finansowanego z udziałem tych środków. Wskazane źródła pokrycia planowanego deficytu są zgodne z art. 217 u.f.p.

Jak wynika z uchwały Rady Miejskiej w Siechnicach nr LXIV/571/23 z dnia 30 stycznia 2023 r. w sprawie przyjęcia wieloletniej prognozy finansowej Gminy Siechnice na lata 2023–2043 planowana na koniec 2023 r. kwota długu wynosi 148.320.500 zł (83,1% planowanych dochodów ogółem), co oznacza wzrost w stosunku do przewidywanej kwoty na koniec 2022 r. o 27 mln zł. Również na koniec lat 2024 i 2025 prognozuje się dalsze zwiększanie kwoty długu (w 2024 r. wzrost o 29,5 mln zł, natomiast w 2025 r. o 1 mln zł), natomiast w latach 2026–2043 dług będzie się stopniowo zmniejszał.

Relacja łącznej kwoty długu do planowanych dochodów ogółem pomniejszonych o planowane kwoty dotacji i środków o podobnym charakterze oraz powiększonych o przychody z tytułów określonych w art. 217 ust. 2 pkt 4–8 u.f.p., nieprzeznaczone na sfinansowanie deficytu budżetowego, w 2023 r. wyniesie 101,41%, w 2024 r. — 111,05%, a w 2025 r. — 104,41%.

W 2023 r. relacja spłat zobowiązań finansowych i wydatków na obsługę długu do planowanych dochodów bieżących, pomniejszonych o dotacje i środki przeznaczone na cele bieżące, o której mowa w art. 243 u.f.p., wynosi 8,82%, a dopuszczalny wskaźnik spłaty zadłużenia Gminy 18,20%. Również w kolejnych latach objętych prognozą (2024–2043) obliczona w oparciu o prognozowane w uchwale wielkości relacja, o której mowa w art. 243 u.f.p., nie przekracza dopuszczalnego poziomu. Należy przy tym zauważyć, że relacja, o której mowa w art. 243 u.f.p., w latach 2025–2027 kształtuje się na poziomie zbliżonym do dopuszczalnego wskaźnika spłaty zadłużenia (różnica odpowiednio: 3,1 p.p., 1,81 p.p., 3,29 p.p.)

Skład Orzekający zwraca uwagę, że na zachowanie relacji, o której mowa w art. 243 u.f.p., w okresie spłaty długu istotny wpływ będzie miała realizacja wielkości budżetowych na prognozowanym poziomie, a w szczególności nadwyżek operacyjnych (różnica między dochodami bieżącymi a wydatkami bieżącymi) i dochodów z tytułu sprzedaży majątku. Założono, że w latach 2024–2029 nadwyżki operacyjne będą kształtowały się w wysokości od 10,7 mln zł w 2024 r. do 50,1 mln zł w 2029 r., przy planowanym w 2023 r. deficycie operacyjnym w wysokości 6,3 mln zł i wykonanej w 2022 r. nadwyżce operacyjnej na poziomie 21,9 mln zł. W kolejnych latach (2030–2043) prognozuje się znaczny wzrost nadwyżek operacyjnych, co nie znajduje uzasadnienia w wynikach lat poprzednich.

Należy zauważyć, że wykonanie dochodów ze sprzedaży majątku i nadwyżek operacyjnych poniżej planowanych wielkości niekorzystnie wpłynie na poziom dopuszczalnego wskaźnika spłaty zadłużenia jednostki. Skład Orzekający podkreśla, że nawet niewielkie zmiany w realizacji budżetu w kolejnych latach mogą spowodować niezachowanie przez Gminę relacji wynikającej z art. 243 u.f.p. Wykazany w wieloletniej prognozie finansowej indywidualny wskaźnik zadłużenia gminy został obliczony w oparciu o prognozowane, optymistyczne wielkości dochodów i wydatków, podczas gdy w przyszłych latach będą wyliczane na podstawie wielkości wynikających ze sprawozdań budżetowych, czyli w oparciu o faktycznie wykonane wielkości. Oznacza to, że rzeczywiste możliwości w zakresie spłaty zobowiązań dłużnych mogą być inne, a więc także niższe niż obecnie prognozowane.

Mając powyższe na względzie Skład Orzekający wskazuje, że przyjęte w uchwale budżetowej założenia będą wymagały od organów Gminy konsekwentnych działań w celu realizacji planowanego poziomu dochodów i dyscypliny ponoszenia wydatków. Ponadto wymagają bieżącego monitorowania osiągniętych wielkości budżetowych (szczególnie tych, które mają wpływ na wyliczenie wskaźnika), tak aby w razie konieczności możliwe było dokonanie zmian przyjętych uprzednio założeń, w celu zachowania relacji z art. 243 u.f.p., przy jednoczesnym zapewnieniu realizacji nałożonych na Gminę zadań.

Skład Orzekający zwraca uwagę, że przestrzeganie limitów określonych w ustawie o finansach publicznych nie chroni przed utratą płynności finansowej, w tym względnie należy mieć na uwadze nie tylko ograniczenia prawne zaciągania długu, ale także brać pod uwagę ograniczenia ekonomiczne.

Biorąc powyższe pod uwagę, Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu postanowił jak w sentencji.

Niniejsza opinia, zgodnie z art. 246 ust. 2 u.f.p., podlega publikacji przez jednostkę samorządu terytorialnego na zasadach określonych w ustawie z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2022 r. poz. 902) w terminie 7 dni od dnia jej otrzymania.

Od niniejszej uchwały przysługuje zgodnie z art. 20 ust. 1 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych odwołanie do Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu w terminie 14 dni od dnia doręczenia uchwały.

Przewodnicząca
Składu Orzekającego

Ewa Pudło